



Sínia

El Papiol

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Horts del pla del Llobregat
Emplaçament
Alçada: A la plana inundable del Llobregat
30

Coordenades:

Latitud: 41.43232
Longitud: 1.99915
UTM Est (X): 416379
UTM Nord (Y): 4587234

Classificació

Número de fitxa 08158 - 30
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX
Any 1880
Autoria de l'element: José Salvatella
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Avui està en desús, i es troba amagada entre la vegetació. La base de l'estructura metàl·lica està deteriorada. La riuada del 1962 va fer desaparèixer bona part de les sínies del municipi (Faura Arís, 1996: 308).
Protecció Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Altres
Titularitat Privada
Titular: 08157A01000017
Autoria de la fitxa Juana Maria Huélamo Gabaldón
Data de registre de la fitxa: dt., 04/12/2018 - 01:00

Descripció

Màquina senzilla de fosa de ferro, que es feia servir per tal d'eleva aigua de l'aquífer del Llobregat. Consisteix en dues rodes, la primera horitzontal, a la qual es comunica un moviment de rotació mitjançant un pal mogut per un animal, i la segona, vertical, la qual engrana amb la primera i mou una sèrie de catúfols disposats al llarg d'una cadena.

Les dues rodes estan realitzades amb ferro colat.

Era moguda per un ruc o un mul, el qual li proporcionava l'energia suficient per tal de pujar l'aigua subterrània per així regar els horts del voltant, tot conduint aquesta a través de diverses canalitzacions.

Funcionava amb una roda de ferro amb calaixos que recollia l'aigua del pou i la deixava caure en un dipòsit.

D'aquest dipòsit, l'aigua anava a les dues regadores de terra que travessava el pla del mig.

A la base del travesser de fusta que es fa servir per imprimir el moviment hi ha la data de la seva construcció i el nom del manyà: "José Salvatella. 1880"

Observacions:

Les sínies van ser una eina de treball important per als pagesos de la comarca. Al Papiol cinc sínies regaven el pla de can Mas, a la dreta del Canal de la Infanta.

Una manera de conservar els catúfols era pintar-los amb quitrà per tal de que no es fessin malbé (Faura Arís, 1996: 308).

Història

Els Salvatella eren ferrers a Sant Vicenç dels Horts. Tenien la seva casa al carrer de Barcelona números 114-116, fent cantonada amb el carrer d'Angel Guimerà, on hi havia Cal Manyà o Cal Salvatella (Calpe, 2006).

La família Salvatella, va establir al carrer de Barcelona un primer negoci de manyeria. Entre els anys 1872-1886, Pau Salvatella Rodó tributava a la matrícula industrial com a manyà i paral·lelament, els anys 1877 i 1878, Pau Salvatella començava la construcció de maquinària de cavalleries. Uns anys més tard, José Salvatella Pañella tributava com a ferrer.

Els Salvatella es van dedicar especialment a les sínies, perfeccionant-ne el disseny, i posteriorment van fer motors de bomba. Durant la Guerra Civil s'hi establiren al taller de la Cooperativa de Mecànics.

La família Salvatella, va mantenir la indústria fins a les primeries de la dècada de 1980. Es podria dir que la major part de les sínies de la comarca, com aquesta, van sortir del seu taller.

Bibliografia

Bonilla, A, et al. (2013) Pa, vi, oli. La Pagesia al Papiol Catàleg de l'exposició. Museu del Papiol. Ajuntament del Papiol.

Calpe, R. et al. (2006) Diputació de Barcelona. Servei de Patrimoni Arquitectònic Local. Ajuntament de Sant Vicenç dels Horts.

Faura Arís, A. (1996) L'Abans del Papiol. Recull gràfic 1890-1960. El Papiol: Ed.: Efadós. Col·lecció: Baix Llobregat.



